sanatkitaplıgı

TÜRK PLASTİK SANATLARINDA İLKLER

Oğuz Erten'in kaleme aldığı "Türk Plastik Sanatlarında İlkler" isimli kitap, daha önce Türkiye'de eşi görülmemiş bir çalışmaya imza atarak, Türk sanatı tarihinde arkeolojik bir kazı yapıyor ve sanat alanında bugünlere gelinceye kadar unuttuğumuz, gözden kaçırdığımız ya da fark ettiğimiz ama yazıya dökmediğimiz ilkleri konu ediniyor. 100 maddenin yer aldığı kitapta kronolojik olarak sıralandırılmış bu ilklerden bazıları şunlar; İlk Müze, İlk Sanat Dergisi, İlk Sanat Polemiği, Sanat Tarihi Alanında Yazılmış İlk Kitap, İlk Resim Sergisi, İlk Profesyonel Galerici, İlk Video Sanatçısı, İlk Feminist Sergi, Batılı Anlamda Resim Yapan İlk Sanatçı, İlk Sürekli Sergi, İlk Sansür, İlk "Vanitas", Müzayedelerde Satılan İlk Video Art Çalışması, İlk Kişisel Sergi... Kendisi de bir ilki gerçekleştiren "Türk Plastik Sanatlarında İlkler" isimli kitap, derin bir araştırma sonucu biraraya getirilmiş görsel dökümanlar eşliğinde Türk plastik sanatlar tarihinin dönüm noktalarına işaret ediyor ve her şeyden önce bu alandaki kaynak eksikliğini giderecek düzeyde bir içerik taşıyor.

Oğuz Erten, Türk Plastik Sanatlarında İlkler, Antik A.Ş. Kültür Yayınları, İstanbul, 2012

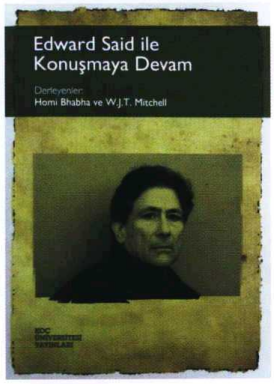

EDWARD SAID İLE KONUŞMAYA DEVAM

"Edward Said ile Konuşmaya Devam" adlı kitap, sanat, edebiyat ve kültürün gücüyle ilgili varsayımlara meydan okumuş, paradigmaları yıkan düşünceler üretmiş, yirminci yüzyılın önde gelen entelektüellerinden biri olan Edward Said'in uzun geçmişe dayanan dostlarının ve meslektaşlarının onunla bir diyaloğa girme girişimi. Kitabı derleyen Homi Bhabha ve William Mitchell, yazarları bir konuşmanın doğasını izleyerek yazmaya teşvik etmişler: yarım kalan bir konuşma, kesilen bir telefon, yanıt bekleyen bir mektup, havada asılı duran bir soru gibi. Sonuçta ortaya, çarpıcı, yaratıcı, derinlikli ve son derece samimi metinler çıkmış. Mitchell'in ve Bhabha'nın giriş yazılarını takiben kitap Lila Abu-Lughod, Daniel Barenboim, Akeel Bilgrami, Paul Bové, Timothy Brennan, Noam Chomsky, Ranajit Guha, Harry Harootunian, Saree Makdisi, Aamir Mufti, Roger Owen, Gyan Prakash, Dan Rabinowitz, Jacqueline Rose ve Gayatri Spivak gibi önde gelen akademisyen ve entellektüellerin yazılarından oluşuyor.

Edward Said ile Konuşmaya Devam, Derleyenler: Homi Bhabha ve W.J.T. Mitchell, Çeviri: Hayrullah Doğan, Koç Üniversitesi Yay., İstanbul, 2011

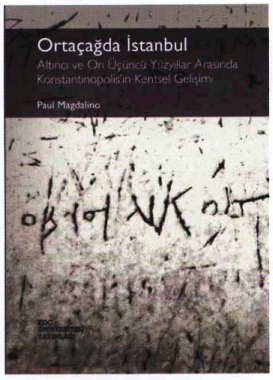

ORTAÇAĞDA İSTANBUL

Ortaçağda İstanbul adlı kitap, dünyanın önde gelen üniversitelerinde Bizans tarihi dersleri veren Paul Magdalino tarafından kaleme alındı. Kitap yazarın kendi ifadesiyle, Osmanlı ve Cumhuriyet İstanbullarının altında, 330'dan 1453'e o uzun Bizans geçmişi boyunca tarihi yarımadada veya çevresinde birikmiş kentsel tecrübe katmanlarına yapılmış derin bir kazı olma niteliği taşıyor. Greko-Roma dünyasının son büyük kentsel yerleşimi Konstantinopolis, nasıl ortaçağ Hıristiyan Avrupa'nın en büyük kentine dönüştü? Yedinci yüzyılda halifelerin fetih rüyalarını süsleyen kentle 1453'te Fatih Sultan Mehmet'in fethettiği kent arasında ne gibi farklar vardı? Konstantinopolis'in, eski dünyanın çöküşü sürecinde hayatta kalmasının nedeni, sağlam altyapısının ve kentsel hayatın temel yapılarının aslen değişmemesiydi. Altıncı yüzyıl ortalarında hayata geçen temel sosyal hizmet kurumları, liman, pazar, imparatorluk sarayı, kilise gibi kurumlar "Karanlık Çağlar" denen yedinci ve sekizinci yüzyıllar boyunca hizmet etmeyi ve ardından gelen uzun canlanma döneminde model olmayı sürdürdü. Dünyanın önde gelen Bizans tarihçilerinden Paul Magdalino, yazılı kaynakların yanı sıra arkeoloji ve mimarlıktan da yararlanarak Ortaçağ'ın İstanbul'unu tahayyül etmemizi sağlıyor.

Paul Magdalino, Ortaçağda İstanbul: Altıncı ve On Üçüncü Yüzyıllar Arasında Konstantinopolis'in Kentsel Gelişimi, Çeviri: Barış Sezer, Koç Üniversitesi Yay., İstanbul, 2012

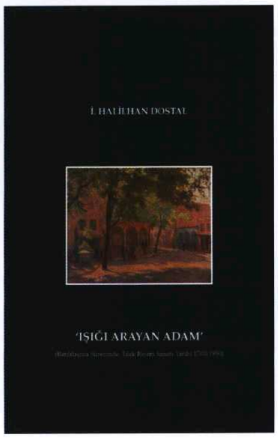

IŞIĞI ARAYAN ADAM

"Türkiye'de Sahte Resim ve Ekspertizm" ve "O Bir Yıldızdı: Naci Kalmukoğlu" adlı kitapların yazarı olan İ. Halilhan Dostal, "Işığı Arayan Adam" adlı son kitabında Türk resim sanatının 1700-1950 döneminde gerçekleşen Batılılaşma serüvenine odaklanıyor. Fatih döneminden İtalyan sanatçılar; asker ressamlar; Mekteb-i Sultani, Darüşşafaka gibi Türk resim tarihinde önemli yer tutan özel okullar; Hoca Ali Rıza, Halil Paşa gibi Türk resim sanatının öncüleri; birer dönüm noktası olma özelliği taşıyan Elifba (ABC) ve İstanbul Salon Sergileri; İnas Mekteb-i Sanayi gibi önde gelen sanat kurumları; Meşrutiyet Kuşağı ve İnkilap Sergileri'nden Yurt Gezileri'ne dek Cumhuriyet'in kültür sanat politiklarını ele alan Dostal, kitabında sözkonusu dönemin derli toplu bir özetini sunuyor. Kitapçılarda bulunmayan kitap, yazarın kendisiyle iletişime geçilerek edinilebilir: halilhandostal@gmail.com

İ. Halilhan Dostal, Işığı Arayan Adam - Batılılaşma Sürecinde Türk Resim Sanatı Tarihi 1700-1950, Zeytinli Belediyesi Kültür ve Sanat Yayınları, Balıkesir, 2012